

सीरम्, इति विशेषरूपाणि ।

(1833) “ षिञ् बन्धने ” (IX-क्यादि:-1477. सक. अनि. उभ.)

‘ सिनोति सिनुते बन्धे, सिनीते च सिनाति च । ’ (श्लो. 15) इति देवः ।
शतृशानचोः—सिनन्-ती, सिनानः इति रूपे । इतराणि समस्तान्यपि रूपाणि
पूर्वधातुवत् (1832) ऊह्यानि ।

(1834) “ षिट अनादरे ” (I-भ्वादि:-304. सक. सेट्. पर.)

‘ किट त्रासे ’ इति भौवादिकधातुवत् (190) रूपाणि ज्ञेयानि ।

(1835) “ षिध गत्याम् ” (I-भ्वादि:-47. सक. सेट्. पर.)

काश्यपक्षीरस्वामिनौ धातुममुम् उदितं पठन्ति, ‘ ततः परं सिध्यतिरेव
नेतरे । ’ (व्याघ्रभूतिकारिका 7-2-10) इति वृत्तिविरोधात् तावुपेक्ष्यौ—
इति माधवः । विस्तरश्च तत्रैव धातुवृत्तौ द्रष्टव्यः । देवोऽपि

‘ सिधेः सिध्यति संराद्धौ सेधतीत्युदितो गतौ ।

(2881) शास्त्रमाङ्गल्ययो रूपमूदितस्तदिदा भिदा ॥’ (श्लो. 116)

इति उदितपक्षमेवाङ्गीकृतवान् ।

^१सिधित्वा-सेधित्वा, सिसेधिवकः-सिसिधिवकः-षिका, ^३अभिषेधन्-परिषेधन्-न्ती,
^४अभिसेधयन् गाः, ^५सुषेधः-दुःषेधः-निःषेधः, ^६सिध्रः, ^७सिध्रकः-सिध्रकावणम् ;

1. ‘ शुचिचिभिभ्यो दीर्घश्च ’ (द.उ. 8-43) इति कन्प्रत्ययः, प्रकृतेः दीर्घश्च ।
सीरम्=हलः ।

2. ‘ रलो व्युपधात्— ’ (1-2-26) इति क्त्वासनोः क्त्वाविकल्पः, तेन अत्र,
सन्नन्ते च रूपद्वयम् ।

3. ‘ उपसर्गात् सुनोतिषुवतिस्यतिस्तौतिस्तोभतिस्थासेनयसेध— ’ (8-3-65) इति

4. ‘ सेधतेर्गतौ ’ (8-3-113) इति अत्र षत्वनिषेधः । [षत्वम् ।

5. अत्र सुषामादित्वात् (8-3-98) षत्वम् । सुषेध इत्यत्र ‘ उपसर्गात्— ’ (8-3-65)

इति, दुःषेधः, निःषेधः इत्यत्र ‘ शुम्भिसर्जनीयशर्व्ववायेऽपि ’ (8-3-58)

इति च यद्यपि षत्वं सिद्धम् ; तथापि कर्मप्रवचनीयानां सुदुर्निषां षत्वनिषेधकत्वात्

तत्रापि षत्वप्राप्त्यर्थम्, गत्यर्थे ‘ सेधतेर्गतौ ’ (8-3-113) इति निषेधबाधनार्थं

च सुषामादिषु पाठ इत्यवधेयम् ।

6. औणादिके (द. उ. 8-31) रक्प्रत्यये रूपम् । सिध्रः=साधुः, आसनप्रकारश्च ।

7. सिध्र इव सिध्रकः ; इवार्थे संज्ञायां वा कन्प्रत्ययः । सिध्रकः=वृक्षविशेषः ।

सिध्रकावणम् इत्यत्र ‘ वनगिर्योः— ’ (6-3-117) इत्यत्र कोटरादित्वात् दीर्घः ।

‘ वनं पुरगामिश्रकासिध्रका— ’ (8-4-4) इति णत्वम् । सिध्रकवृक्षप्रचुरो वन-

विशेषः— सिध्रकावणम् ।